

# Sbírka zákonů

## republiky Československé

Částka 74.

Vydána dne 8. listopadu 1949.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

**234. Zákon o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů.****234.****Zákon****ze dne 14. října 1949****o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

**Č á s t I.****§ 1.****Dosah.**

(1) Tento zákon upravuje náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, jež vzniknou

a) zaměstnancům,

b) jiným osobám s výjimkou veřejných funkcionářů (dále jen „jiné osoby“)

při pracovních cestách, při vnějším řízení, při přechodném přidělení, při přijetí a při přeložení na jiné pracovní místo.

(2) Výdaji podle tohoto zákona se v zásadě rozumí rozdíl mezi pravidelnými výdaji a vyššími nutnými výdaji osoby, která uplatňuje náhradu výdajů.

(3) Náhrada smí být poskytnuta jen v míře, která odpovídá hospodárnému postupu osoby, uplatňující náhradu výdajů.

**§ 2.****Pracovní cesta a vnější řízení.**

(1) Pracovní cestou se rozumí cesta trvající nejméně 6 hodin, kterou vykoná mimo obvod

obce svého pravidelného pracovního místa a obce svého bydliště zaměstnanec na příkaz zaměstnavatelův nebo jiná osoba za podmínek stanovených prováděcími předpisy podle § 10 (dále jen „prováděcí předpisy“).

(2) Vykonává-li zaměstnanec na příkaz zaměstnavatelův nebo jiná osoba za podmínek stanovených prováděcími předpisy práci mimo své pravidelné pracovní místo, ale v obvodu obce pracovního místa nebo v obvodu obce svého bydliště, jde o vnější řízení. O vnější řízení jde také, trvá-li cesta podle odstavce 1 méně než 6 hodin.

(3) Při výkonu soudcovské činnosti nevyžaduje se u soudců příkaz k pracovní cestě nebo k vnějšímu řízení.

**Č á s t II.****§ 3.****Náhrady při pracovních cestách.**

(1) Při pracovních cestách se poskytují

a) náhrady výdajů spojených s účelným překonáním vzdálenosti,

b) stravné, po případě i noležné,

c) náhrady nutných vedlejších výdajů, jež souvisí s účelem pracovní cesty.

(2) Náhrady výdajů spojených s účelným překonáním vzdálenosti se poskytují

a) při použití veřejných hromadných dopravních prostředků zásadně částkou jízdného za nejnižší třídu, pokud prováděcí předpisy nestanoví jinak,

b) v ostatních případech způsobem a v rozsahu, jež určí prováděcí předpisy.

(3) Výši stravného a nocležného upraví vláda nařízením.

(4) Za dobu strávenou na pracovní cestě jinak než vlastním konáním práce, která je účelem pracovní cesty, nepřísluší mzda (plat) za práci přes čas (za práci noční, nedělní, sváteční a pod.), pokud se z platných předpisů nepodává jinak. Zda a jak se poskytuje náhrada za tuto ztrátu času v době, která přesahuje pravidelnou pracovní dobu, stanoví prováděcí předpisy.

#### § 4.

##### Náhrady při vnějším řízení.

(1) Při vnějším řízení se poskytuje náhrada výdajů spojených s účelným překonáním vzdálenosti (§ 3) a náhrada nutných vedlejších výdajů, jež souvisí s účelem vnějšího řízení.

(2) Prováděcí předpisy stanoví, zda a pokud lze poskytnouti náhradu vyšších výdajů spojených s nutným stravováním.

(3) Ustanovení § 3, odst. 4 platí obdobně.

#### § 5.

##### Náhrady při přechodném přidělení.

(1) Při přechodném přidělení se poskytuje mimo náhradu výdajů spojených s účelným překonáním vzdálenosti (§ 3) přidělné, jehož výši upraví vláda nařízením. Po jakou dobu nejdéle lze poskytovat přidělné, určí prováděcí předpisy.

(2) Je-li možno na osobě přechodně přidělené žádati, aby se denně vracela do bydliště, poskytuje se jí místo přidělného náhrada prokázaných výdajů za cesty do pracovního místa a zpět jako při pracovní cestě a příplatek na stravu, jehož výši upraví vláda nařízením. Příplatek na stravu se poskytuje jen tehdy, trvá-li nutná nepřítomnost v bydlišti alespoň 11 hodin.

(3) Prováděcí předpisy stanoví, zda a za jakých podmínek přísluší přechodně přiděleným osobám náhrada jízdného za cesty k návštěvě rodiny.

##### Náhrady při přijetí a při přeložení zaměstnance.

#### § 6.

##### Náhrady stěhovacích výdajů.

(1) Náhrada stěhovacích výdajů spojených s přestěhováním z dosavadního bydliště do nového pracovního místa, po případě do místa v jeho blízkosti, z něhož lze do práce pravidelně docházet nebo dojíždět, poskytne se jen, pokud nedošlo k přeložení zaměstnance v jeho soukromém zájmu, a to v míře obvyklých skutečně vzniklých výdajů.

(2) Zaměstnavatel může zařídit přestěhování sám na svůj účet, pokud zaměstnanec nemá důvodných námitek proti tomuto způsobu přestěhování.

(3) Prováděcí předpisy stanoví, zda a pokud lze poskytnouti příspěvek na úhradu stěhovacích výdajů při přijetí zaměstnance, jakož i v případech, kdy došlo k přeložení zaměstnance v jeho soukromém zájmu.

#### § 7.

##### Odlučné.

(1) Zaměstnancům ženatým a jim na roveň postaveným, kteří v důsledku přijetí nebo přeložení jsou mimo svou vůli nuceni žít odloučeně od své rodinné domácnosti, lze přiznatí odlučné, jehož výši upraví vláda nařízením. Které zaměstnance je stavět na roveň zaměstnancům ženatým, stanoví prováděcí předpisy.

(2) Ustanovení § 5, odst. 1, věty druhé a odst. 2 a 3 platí obdobně.

#### Část III.

#### § 8.

Ustanovení o náhradách podle části II. tohoto zákona nelze vztahovat na případy, kdy povaha práce sama způsobuje, že se pracovní místo mění, nebo kde jde o vnější pracovní výkony, které patří k pravidelným pracovním úkolům toho, kdo je koná; zejména nelze považovat za pracovní cestu, koná-li zaměstnanec cestu za účelem výkonu pravidelného zaměstnání a souvisí-li změna pracovního místa s povahou tohoto zaměstnání. Prováděcí předpisy stanoví, zda a pokud lze poskytnouti snížené náhrady.

#### § 9.

##### Promlčení.

Nárok na náhrady výdajů podle tohoto zákona zaniká, nebyl-li uplatněn do jednoho roku po té, kdy přestaly skutečnosti, které podmiňují tento nárok.

#### Část IV.

#### § 10.

##### Zmocnění k úpravám.

(1) Podrobné předpisy k provedení předcházejících ustanovení vydá vyhláškou v Úředním listě:

a) pokud jde o zaměstnance, jejichž mzdové poměry upravuje ministerstvo práce a sociální péče podle zákona ze dne 25. října 1948, č. 244 Sb., o státní mzdové politice, toto ministerstvo v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a s jednotnou odborovou organizací,

b) pokud jde o jiné zaměstnance, než kteří jsou uvedeni pod písm. a), ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem práce a sociální péče, s ostatními zúčastněnými ústředními úřady a s jednotnou odborovou organizací,

c) ve všech ostatních případech nejvyšší úřad cenový v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

(2) O náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, pokud jde o vztah k zahraničí, vydá zvláštní předpisy ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem práce a sociální péče, s ministerstvem zahraničních věcí a s jednotnou odborovou organizací.

#### § 11.

Tento zákon neplatí pro vojenské osoby v činné službě, pro příslušníky Sboru národní bezpečnosti a Sboru vězeňské stráže.

#### § 12.

##### Závěrečná ustanovení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem, který stanoví vláda nařízením; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.,  
též za ministra  
Dr. Clementise

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Duriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šrobár v. r.

